

РЕЦЕНЗИЯ

на дисертационен труд на тема: „Самоуважение, стратегии за справяне и готовност на учителя за дистанционно обучение по време на пандемията Covid-19“

за присъждане на ОНС „доктор“ по Научна област 3. „Социални, стопански и правни науки“; Професионално направление 3.2 „Психология“, Научна специалност „Педагогическа и възрастова психология“

автор: Мария Боцоглу

научен ръководител: доц. д-р Наташа Ангелова

рецензент: доц. д.н. Стоил Мавродиев

Процедура и предоставени материали

Представеният от докторант Мария Боцоглу комплект материали на хартиен носител е в съответствие с изискванията на ЗРАСРБ, Правилника за приложението му и Вътрешните правила за развитие на академичния състав на ЮЗУ „Н. Рилски“, и включва всички необходими документи, в т.ч. автореферат и публикации по темата. Процедурата е законосъобразна.

Актуалност на тематиката и целесъобразност на поставените цели и задачи

Както правилно отбелязва докторантката, Covid – пандемията от края на 2019 г., продължила около две години, беше сериозно предизвикателство за целия свят.

Последствията и ефектите от корона-вирусната инфекция със сигурност ще продължават да се оценяват и осмислят още дълго време. Тази пандемия оказва влияние върху икономиката, политиката, образованието и има различни социални измерения. В същото време тя има своите преки или косвени ефекти върху всеки от нас, тъй като всички ние бяхме изправени пред редица фрустрации, стресогенни ситуации в личен и професионален аспект. Тази ситуация оказва влияние и върху децата от различните възрасти.

Едно от най-сериозните влияния, които имаше пандемията беше върху образователните системи в различните страни. По принцип образованието е консервативна система, но тази пандемия доведе до промяна в организацията на учебния

процес, начините и методите на преподаване. Всичко това, от своя страна, постави учителите извън техния комфорт и обичаен начин на работа.

Предметът на дисертационния труд предполага изследване на самоуважението, стратегиите за справяне и готовността на учителите за дистанционно обучение по време на пандемията от Ковид-19.

Темата и проблемната област рецензирания труд има различни измерения, като авторката акцентира върху личностните особености и начини за справяне при учители от Р. Гърция.

Всичко това ми дава основание да оценя темата на дисертационния труд и реализираното изследване като значими и актуални за психологичната, и педагогическа наука, и практика.

Познаване на проблема

Мария Боцоглу има солидни познания и експертиза по отношение на образователния процес в Гърция по време на пандемията. Направени са сериозни проучвания относно преживяванията на учителите в този период, динамиката на техните нагласи, адаптацията им към новите условия, динамиката на стреса, който са преживели и начините им за справяне със стреса.

Обща характеристика и оценка на дисертационния труд

Дисертационният труд има класическа структура с обособени три основни глави, заключителна част, библиография и приложения, и е разгърнат в общ обем от 216 страници.

В глава първа е направен обстоен теоретичен обзор и анализ на състоянието на образователната система в Гърция към момента на появата и разгръщането на пандемията и готовността на учителите да преминат към онлайн обучение. Тръгвайки от понятието „готовност за работа или действие“ и базирайки се на наблюдения и изследвания, докторантката очертава основните практики на учителите и прави изводи за техните грешки и затруднения. Това ценен опит, от своя страна, позволява да се осмислят и да се посочат начини за преодоляване на слабостите. Затова е съвсем точен изводът, че „за да станат учителите компетентни онлайн преподаватели, е необходимо да имат компетентна степен на разбиране относно електронното и дистанционното обучение (Mukminin & Hidayat, 2013)“. В същото време се сочи, че изследванията

относно готовността на учителите за е-обучение са малко. Това от своя страна повишава ценността на реализираното от Мария Боцоглу изследване.

Направен е много добър психологичен анализ на дигиталното обучение на учащите се като е анализиран процесът на обучение в традиционното преподаване.

Посочва се необходимостта от по-добро разбиране от страна на учителите на начина на мислене на съвременните ученици. Това са процесите на общуване в електронна среда, споделяне, обмен на информация, електронни игри.

По-нататък в текста са разгледани концепции за самочувствието (самооценката) и влиянието ѝ върху академичните постижения.

Теоретичният обзор дава основание да се направи извод, че доброто академично представяне оказва положително влияние върху самочувствието на учениците.

В същото време се дават доказателства и за обратното влияние – на самочувствието върху постоянството в работата и по-добрата мотивация.

Дизайнът на изследването разкрива една добре осмислена концепция на дисертационния труд. Направена е добра обосновка на научното изследване като се подчертава извънредната ситуация, в която бяха поставени учителите и учениците по време на корона-вирусната пандемия, и предизвикателствата пред които бяха поставени учителите.

Целта, която си поставя докторантката е да се проучат възгледите на учителите в средното образование в Р. Гърция по отношение на готовността за дистанционно обучение по време на пандемията от Ковид–19 и връзката със самочувствието (самооценката) на учителите, и начините им за справяне със стреса.

Изследователските задачи са пряко свързани с основната цел.

Издигнатите шест хипотези са релевантни на концепцията на труда.

Методите за емпирично изследване са съобразени с целта и задачите. Приложен е въпросник за демографски характеристики на респондентите, Въпросник относно информираността, готовността и онлайн обучението по време на Ковид–19, скала за Самооценка на Розенберг и скала за справяне със стреса.

Описана е процедурата на самото изследване, както и софтуерът за статистическата обработка на резултатите.

В трета глава са представени резултатите от собственото изследване.

Най-напред са обобщени демографските и професионални характеристики на учителите, както и степента в която са посещавали образователни семинари. В съответните таблици са представени подробни данни за изследваните лица. Става ясно, че повечето от тях са посещавали образователни семинари относно дистанционното обучение – 74 %. Те включват както технологиите, така и педагогическите измерения на дистанционното обучение.

Обобщени са резултатите относно готовността на учителите за дистанционно обучение поради коронавирусната инфекция. Коментирани са получените данни.

Интересни са резултатите относно подготвеността на училището на онлайн-обучение. Данните дават насоки за повишаване на управлението на образователния процес и основните трудности в извънредната ситуация за ръководителите на учебните заведения, а също и на по-високо управленско ниво.

Важно място в анализа на получените резултати е отделено на предизвикателствата пред учителите в ситуация на дистанционно обучение. Тези предизвикателства, както става ясно от резултатите, са свързани с управление то на класа, фрустрираната пряка комуникация между учители и ученици, мотивирането на учениците, ученето и самостоятелната подготовка, трудности са изпитвали във връзка с оценяването.

Интересни са резултатите на въпроса за актуалното ниво на познание при учениците, след една година опит с дистанционното обучение.

Представени са стойностите от теста за глобална самооценка на Розенберг. Същите са анализирани и качествено. Данните са информативни и са представени таблично.

По-нататък, са поместени резултатите от теста, изследващ стратегиите за справяне със стреса. Преобладават активното справяне, търсенето на социална подкрепа, планиране и споделяне, които сами по себе си могат да бъдат определени като „здрави“ и адаптивни. Както става ясно, учителите рядко обвиняват или се самообвиняват.

В описателният анализ на резултатите от изследването коректно са представени резултатите относно надеждността на използваните тестове, като са изведени алфите на Кронбах. Посочва се равнището на надеждност на всяка скала.

Корелационният анализ, от своя страна, дава сведения за връзката между самооценката на учителите и готовността, и опита им в провеждането на дистанционно обучение.

Също така е изведена връзката между стратегиите за справяне и готовността на учителя за дистанционно обучение по време на пандемията.

Предоставени са данни относно половите различия по отношение на готовността на учителите за дистанционно обучение. А също така влиянието на образователния статус на учителите върху готовността за дистанционно обучение.

Отчитат се и ефектите на възрастта върху готовността, а също и обученията в семинари.

Направеното обсъждане на резултатите разкрива високите аналитични способности на докторантката. Прави се извод за това, че учителите са използвали както асинхронни, така и съвременни методи в извънредната ситуация.

Коректно е отбелязано кои от хипотезите се потвърждават, и кои – не. Тук е направено и обсъждане на основните резултати относно всяка от хипотезите.

Отбелязани са и ограниченията на изследването.

Направените изводи са коректни по отношение на емпиричните данни. В същото време са конкретни и ценни за науката, и практиката.

Приносите могат да бъдат обобщени по следния начин:

- Създадена е оригинална концепция на дисертационния труд.
- Реализирано е целенасочено теоретично изследване на заложените конструкти.
- Проведено е емпирично изследване, което установява готовността на гръцките учители и самооценката на компетентностите им за дистанционно обучение.

- Показани са трудностите и предизвикателствата, които стояха пред учителите във връзка с тяхната самооценка, така също и с начините за справяне със стреса.
- Бяха обобщени предизвикателствата пред образователна система в Гърция.
- Установени е нивото на значими професионални и личностни качества в ситуацията на корона-вирусната пандемия и тяхната детерминираща роля върху образователния процес.

Получените резултати дават на образователната система в Гърция отправна точка за нейното подобряване в някои отношения.

Преценка на публикациите по дисертационния труд

Публикациите са пряко свързани с темата на дисертацията и са публикувани в научни сборници. Покриват се националните минимални изисквания.

Лично участие на докторанта

Нямам съмнения, че докторантката е реализирала самостоятелно теоретичното и емпиричното изследване, както и анализа, и интерпретациите на резултатите.

В дисертацията не се установява наличие на плагиатство.

Автореферат

Авторефератът отразява коректно основните моменти от дисертационния труд в структурно и съдържателно отношение.

Мария Боцоглу е използвала прецизно литературните източници, които са цитирани съобразно утвърдените за такъв научен труд стандарти; на края е представена и библиографската справка. Библиографските източници са актуални.

В стилистично отношение работата е издържана добре.

Критични бележки и препоръки

Препоръчвам докторантката да продължи своите изследвания в тази насока.

Заклучение:

Дисертационният труд на Мария Боцоглу отговоря на утвърдените стандарти. Същият е реализирана на много добро научно равнище.

Докторантката притежава задълбочена психологическа подготовка.

Всичко това ми дава основание убедено да гласувам положително за присъждането на образователна и научна степен „доктор“ на Мария Боцоглу по Научна област 3. „Социални, стопански и правни науки“; Професионално направление 3.2. „Психология“, Научна специалност „Педагогическа и възрастова психология“.

Препоръчвам на останалите членове на научното жури също да гласуват положително.

Благоевград

Рецензент:

19.05.2024 г.

доц. д.н. Стоил Мавродиев

REVIEW

of a dissertation on: "Self-Esteem, Coping Strategies, and Teacher Readiness for Distance Learning During the Covid-19 Pandemic"

for the awarding of the ONS "Doctor" in Scientific Area 3. "Social, Economic and Legal Sciences"; Professional direction 3.2 "Psychology", Scientific specialty "Pedagogical and age psychology"

author: Maria Botsoglu

Research supervisor: Assoc. Prof. Natasha Angelova, Ph.D.

reviewer: Assoc. Prof. Stoil Mavrodiev, Ph.D., D.Sc.

Procedure and materials provided

The set of paper materials presented by PhD student Maria Botsoglu is in accordance with the requirements of the Law on the development of the academic staff in the Republic of Bulgaria, the Regulations for its application and the Internal Rules for the Development of the Academic Staff of the SWU "N. Rilski", and includes all necessary documents, including abstract and publications on the subject. The procedure is legal.

Relevance of the topic and appropriateness of the set goals and tasks

As the PhD student rightly notes, the Covid pandemic of the end of 2019, which lasted for about two years, was a serious challenge for the whole world.

The consequences and effects of the corona virus infection will certainly continue to be assessed and understood for a long time to come. This pandemic has impacted the economy, politics, education and has various social dimensions. At the same time, it has its direct or indirect effects on each of us, as we all faced a number of frustrations, stressful situations in personal and professional aspects. This situation also affected children of different ages.

One of the most serious impacts the pandemic had was on education systems in various countries. In general, education is a conservative system, but this pandemic has led to a change in the organization of the learning process, ways and methods of teaching. All this, in turn, put teachers outside their comfort and usual way of working.

The subject of the dissertation involves the study of teachers' self-esteem, coping strategies and preparedness for distance learning during the Covid-19 pandemic.

The topic and problem area of the reviewed work has different dimensions, with the author emphasizing the personal characteristics and coping methods of teachers from the Republic of Greece.

All this gives me reason to evaluate the topic of the dissertation work and the realized research as significant and relevant for psychological and pedagogical science and practice.

Knowing the problem

Maria Botsoglu has solid knowledge and expertise regarding the education process in Greece during the pandemic. Serious research has been done on the experiences of teachers in this period, the dynamics of their attitudes, their adaptation to the new conditions, the dynamics of the stress they experienced and their ways of coping with stress.

General characteristics and evaluation of the dissertation work

The dissertation has a classic structure with three main chapters, a concluding part, a bibliography and appendices, and is spread over a total volume of 216 pages.

In the first chapter, a comprehensive theoretical overview and analysis of the state of the education system in Greece at the time of the onset and unfolding of the pandemic and the readiness of teachers to undergo online training is made. Starting from the concept of "readiness for work or action" and based on observations and research, the doctoral student outlines the main practices of teachers and draws conclusions about their mistakes and difficulties. This valuable experience, in turn, allows to understand and indicate ways to overcome weaknesses. Therefore, it is quite accurate to conclude that "in order for teachers to become competent online educators, it is necessary for them to have a competent level of understanding about electronic and distance learning (Mukminin & Hidayat, 2013)". At the same time, it is pointed out that there is little research on teachers' readiness for e-learning. This, in turn, increases the value of the research carried out by Maria Botsoglu.

A very good psychological analysis of the digital learning of the learners has been made by analyzing the learning process in traditional teaching.

The need for a better understanding by teachers of the way of thinking of modern students is indicated. These are the processes of communication in an electronic environment, sharing, information exchange, electronic games.

The text further examines concepts of self-esteem (self-esteem) and its influence on academic achievement.

The theoretical overview gives reason to conclude that good academic performance has a positive influence on students' self-esteem.

At the same time, evidence is also given for the opposite influence – of self-esteem on persistence in work and better motivation.

The research design reveals a well thought out concept of the dissertation work. A good case study was made, highlighting the extraordinary situation in which teachers and students were placed during the corona virus pandemic and the challenges teachers were faced with.

The goal set by the doctoral student is to study the views of secondary education teachers in the Republic of Greece regarding the readiness for distance learning during the Covid-19 pandemic and the relationship with the self-esteem (self-esteem) of teachers, and their ways of coping with stress.

Research tasks are directly related to the main objective.

The six hypotheses raised are relevant to the concept of work.

Empirical research methods are tailored to the purpose and tasks. A questionnaire on demographic characteristics of respondents, a Questionnaire on Awareness, Preparedness and Online Learning during Covid-19, a Rosenberg Self-Assessment Scale and a Coping with Stress Scale were attached.

The procedure of the study itself is described, as well as the software for the statistical processing of the results.

In the third chapter, the results of the own research are presented.

First, the demographic and professional characteristics of the teachers are summarized, as well as the extent to which they attended educational seminars. The relevant tables present detailed data on the subjects. It becomes clear that most of them have attended educational

seminars about distance learning - 74%. These include both the technology and the pedagogical dimensions of distance learning.

The results regarding teachers' readiness for distance learning due to the coronavirus infection are summarized. The obtained data are commented.

The results regarding the school's readiness for online learning are interesting. The data provide guidelines for increasing the management of the educational process and the main difficulties in the emergency situation for the heads of educational institutions and also at a higher management level.

An important place in the analysis of the obtained results is devoted to the challenges facing teachers in a distance learning situation. These challenges, as the results show, are related to classroom management, frustrated direct communication between teachers and students, student motivation, learning and independent preparation, difficulties experienced in relation to assessment.

The results of the question about the students' current level of knowledge, after one year of experience with distance learning, are interesting.

Values from the Rosenberg Global Self-Assessment Test are presented. They are also analyzed qualitatively. The data is informative and presented in a table.

Below are the results of the stress coping strategies test. Active coping, seeking social support, planning and sharing predominate, which in themselves can be defined as 'healthy' and adaptive. As it turns out, teacher they rarely blame or blame themselves.

In the descriptive analysis of the research results, the results regarding the reliability of the used tests are correctly presented, and Cronbach's alphas are derived. The level of reliability of each scale is indicated.

Correlation analysis, in turn, provides information on the relationship between teachers' self-assessment and their readiness and experience in conducting distance learning.

The relationship between coping strategies and teacher preparedness for distance learning during the pandemic is also inferred.

Data are provided on gender differences in teacher readiness for distance learning. And also the influence of the educational status of the teachers on the readiness for distance learning.

The effects of age on readiness are also considered, as well as seminar training.

The discussion of the results revealed the high analytical abilities of the doctoral student. It is concluded that teachers used both asynchronous and contemporary methods in the emergency situation.

It is correctly noted which of the hypotheses are confirmed and which are not. A discussion of the main results regarding each of the hypotheses is also done here.

Limitations of the study are also noted.

The conclusions drawn are correct in relation to the empirical data. At the same time, they are specific and valuable for science and practice.

The contributions can be summarized as follows:

- An original concept of the dissertation was created.
- A purposeful theoretical study of the proposed constructs was carried out.
- An empirical study was conducted that established the readiness of Greek teachers and the self-assessment of their competences for distance learning.
- The difficulties and challenges faced by the teachers in relation to their self-evaluation, as well as ways to cope with stress, are shown.
- The challenges facing the education system in Greece were summarized.
- The level of significant professional and personal qualities in the situation of the corona-virus pandemic and their determining role on the educational process has been established.

The obtained results give the education system in Greece a starting point for its improvement in some respects.

Assessment of dissertation publications

The publications are directly related to the topic of the dissertation and have been published in scientific journals. National minimum requirements are met.

Personal participation of the doctoral student

I have no doubts that the doctoral student independently carried out the theoretical and empirical research, as well as the analysis and interpretation of the results.

Plagiarism is not found in the dissertation.

Abstract

The abstract correctly reflects the main points of the dissertation in terms of structure and content.

Maria Botsoglu has precisely used the literary sources, which are cited according to the standards established for such a scientific work; the bibliographic reference is also presented at the end. Bibliographical sources are up-to-date.

Stylistically, the work is well done.

Critical notes and recommendations

I recommend that the doctoral student continue her research in this direction.

Conclusion:

Maria Botsoglu's dissertation meets the established standards. The same has been implemented at a very good scientific level.

The doctoral student has a thorough psychological training.

All this gives me reason to vote positively for the awarding of the educational and scientific degree "doctor" to Maria Botsoglu in Scientific area 3. "Social, economic and legal sciences"; Professional direction 3.2. "Psychology", Scientific specialty "Pedagogical and age psychology".

I recommend the other members of the scientific jury to also vote positively.

Blagoevgrad

19.05.2024

Reviewer:

Assoc. Prof. Stoil Mavrodiev Ph.D., D.Sc.